

Propostes per a la defensa del patrimoni històric valencià: El cas de l'Horta Nord

MARTA FENOLLOSA, ALBERT FERRER
I ALEXANDRE ROS¹

Desde la constitució del Centre d'Estudis de l'Horta Nord, un dels principals objectius que la Junta Directiva es va traçar fou, sens dubte, el d'un major i millor coneixement del patrimoni monumental (moble i immoble) de la comarca, donada la riquesa i varietat d'aquest, així com el d'establir els mecanismes adients per a la seua correcta catalogació, conservació i protecció.

Aquesta tasca l'hem encetada els components de la Comissió de Patrimoni posant a l'abast de l'opinió pública els mecanismes legals necessaris per a defensar el preat llegat dels nostres avantpassats, ja que entenem que s'ha d'intensificar la protecció del patrimoni valencià, i el de l'Horta en particular, des de la creació d'un marc legal propi i adequat a la problemàtica que planteja, passant per la potenciació de la seua recuperació mitjançant les inversions i mecanismes de finançament necessaris, sense oblidar el paper que els ciutadans i les associacions cíviques i culturals han de desenrotllar.

Aquesta comunicació tracta d'oferir, mitjançant enumeracions orientatives, un panorama general de la legislació aplicable en matèria de patrimoni, i una relació de les competències de les administracions autonòmica i municipal en base, fonamentalment, a la Llei del Patrimoni Històric Espanyol. A més, el treball conté un model d'escrit o formulari per a instar de l'Administració la declaració de Bé d'Interés Cultural (BIC), figura legal sobre la qual giravolta el mecanisme de protecció de l'esmentada Llei i que sembla bastant insuficient per a protegir el nostre patrimoni atesa la seua quantitat i diversitat. Completa el nostre estudi una relació dels béns declarats BIC a l'Horta Nord, altra d'aquells respecte dels quals se n'ha sol·licitat la declaració, i una altra d'aquells que necessiten d'una protecció immediata.

(1) Comissió de Patrimoni del Centre d'Estudis de l'Horta Nord.

0. DISPOSICIONS LEGALS APLICABLES (ENUMERACIÓ ORIENTATIVA)

0.1. Tractats Internacionals

0.1.1. Tractat Internacional per a la protecció de béns culturals en cas de conflicte armat (1954).

0.1.2. Estatuts del centre internacional d'estudi dels problemes tècnics de la conservació i restauració de béns culturals (1958).

0.1.3. Conveni europeu per a la protecció del patrimoni arqueològic (1969).

0.1.4. Convenció sobre les mesures que deuen d'adoptar-se per a prohibir i impedir la importació, l'exportació i la transferència de propietats il·lícites de béns culturals (1970).

0.1.5. Convenció per a la protecció del Patrimoni Mundial Cultural i Natural (1972).

0.1.6. Acord entre l'Estat Espanyol i la Santa Seu sobre ensenyament i assumptes culturals (1979).

0.2. Ordenament Jurídic Espanyol

0.2.1. Decret 571/1963 de 14 de març (BOE 30 de març) sobre protecció dels escuts, emblemes, pedres heràldiques, rotllos de justícia, creus de terme i peces similars d'interés històric-artístic.

0.2.2. Article 46 de la Constitució Espanyola (1978).

0.2.3. Llei 13/85 de 25 de juny (BOE 29 de juny) sobre el Patrimoni Històric Espanyol (LIPHE).

0.2.4. Reial Decret 111/86 de 10 de gener que desenrotlla parcialment la Llei del Patrimoni Històric Espanyol (RD 111/86).

0.2.5. Els articles 321, 322, 323 i 324 del Codi Penal.

0.2.5.1. L'article 321 tipifica l'enderrocament o alteració d'edificis singularment protegits pel seu interés històric, artístic, cultural o monumental.

0.2.5.2. L'article 322 tipifica la conducta d'autoritat o funcionari públic que, sabedor de la injustícia que suposa, haja informat favorablement projectes d'enderrocament o alteració d'edificis singularment protegits, així com la resolució o votació de funcionari per ell mateix o com a membre d'organisme col·legiat que haja resolt a favor de la seua concessió.

0.2.5.3. L'article 323 tipifica els danys causats a arxius, registres, museus, biblioteques, centres docents, gabinets científics, institucions anàlogues, o en béns de valor històric, artístic, científic, cultural o monumental, així com en jaciments arqueològics.

0.2.5.4. L'article 324 tipifica els danys de quantia superior a 50.000 pessetes causats per imprudència sobre les institucions i béns esmentats en 0.2.5.3.

0.3. Legislació valenciana en matèria de patrimoni

0.3.1. L'article 31.5. de l'Estatut d'Autonomia del País Valencià atribueix a la Generalitat Valenciana competència exclusiva sobre patrimoni històric, artístic, monumental, arquitectònic i científic.

0.3.2. Decret de 18 de desembre del 1981 (Butlletí Oficial del Consell del País Valencià d'1 de febrer del 1982) de creació del Servei de Patrimoni Arquitectònic del País Valencià.

0.3.3. Reial Decret 3066/83 de 13 d'octubre (BOE de 12 de desembre del 1983) de traspasament de funcions i serveis de l'Estat en matèria de cultura.

0.3.4. Ordre de la Generalitat Valenciana de 14 de juny del 1984 per la qual es crea el Consell Assessor d'Arxius.

0.3.5. Reial Decret 1720/84 de 18 de juliol (BOE de 24 de setembre del 1984) de traspasament de funcions i serveis de l'Estat en matèria de patrimoni arquitectònic, control de qualitat de l'edificació i habitatge.

0.3.6. Decret 25/84 de 5 de novembre (DOGV de 8 de novembre del 1984), d'assignació de funcions i serveis traspassats en matèria de patrimoni arquitectònic, control de la qualitat de l'edificació i habitatge.

0.3.7. Decret 26/84 de 5 de novembre (DOGV de 8 de novembre del 1984), d'assignació de funcions i serveis traspassats en matèria de patrimoni arquitectònic, control de la qualitat de l'edificació i habitatge.

0.3.8. Decret 87/89 de 12 de juny (DOGV de 23 de juny del 1989) de reconeixement d'institucions consultives a efectes de la Llei del Patrimoni Històric Espanyol.

0.3.9. Llei 6/1994 de 15 de novembre (DOGV de 24 de novembre de 1989) reguladora de l'activitat urbanística.

0.3.9.1. L'article 25 regula els Catàlegs de Béns i Espais Protegits.

0.3.9.2. Els articles 37, 38, 39, 40 i 41 regulen l'elaboració, tramitació i aprovació definitiva autonòmica dels Catàlegs de Béns i Espais Protegits.

0.3.9.3. L'article 86 estableix el deure de conservació i rehabilitació.

0.3.9.4. L'article 87 sobre la inspecció periòdica de les construccions.

0.3.9.5. L'article 88 sobre el límit del deure de conservació i rehabilitació.

0.3.9.6. L'article 89 sobre les ajudes públiques a la conservació i rehabilitació del patrimoni arquitectònic.

0.3.9.7. L'article 90 sobre la situació legal de ruïna.

0.3.9.8. L'article 91 sobre la intervenció en edificis catalogats.

0.3.9.9. L'article 92 sobre les ordres d'execució d'obres de conservació i d'intervenció.

0.3.9.10. L'article 93 sobre l'amenaça de ruïna imminent.

0.3.9.11. L'article 94 sobre la pèrdua o destrucció d'elements catalogats.

0.3.9.12. L'article 95 sobre les ordres d'adaptació a l'ambient.

0.3.9.13. L'article 96 sobre els registres municipals de solars i edificis que cal rehabilitar.

0.3.9.14. L'article 97 sobre inclusió d'immobles al registre municipal de solars i edificis que cal rehabilitar.

0.3.9.15. L'article 98 sobre els efectes de la inclusió.

1. COMPETÈNCIES (ENUMERACIÓ ORIENTATIVA)

1.1. País València

1.1.1. Col·laborar amb l'Estat en la difusió internacional del Patrimoni Històric Espanyol, en la recuperació d'aqueixos béns quan hagen estat il·lícitament exportats, i en l'intercanvi d'informació cultural, tècnica i científica sobre ells amb els altres Estats i els organismes internacionals (art.2.3. LIPHE).

1.1.2. Tenir un vocal al Consell del Patrimoni Històric Espanyol (art. 3.1. LIPHE i 4. del R D 111/86).

1.1.3. Tenir institucions consultives en matèria de patrimoni als efectes de la Llei del Patrimoni (art. 3.2. LIPHE).

1.1.4. Adoptar amb urgència mesures dirigides a evitar l'expoliació a instància de l'Administració de l'Estat (art.4. LIPHE).

1.1.5. Executar la Llei del Patrimoni Històric Espanyol mitjançant els organismes encarregats de la protecció del patrimoni històric (art.6. LIPHE).

1.1.6. Incoar d'ofici, o a instància de qualsevol persona, els expedients per a declarar d'interés cultural els béns de titularitat pública o privada que s'hi troben al seu àmbit territorial (art.11.RD111/86).

1.1.7. Instruir l'expedient per a declarar Béns d'Interés Cultural (art.13.RD111/86).

1.1.8. Acordar la procedència o no de la declaració de Bé d'Interés Cultural, notificant-la als interessats, i instant del Govern aqueixa declaració (arts.14.1. i 2. RD111/86).

1.1.9. Instar d'ofici la inscripció gratuïta al Registre de la Propietat de la declaració de Bé d'Interés Cultural de Monuments i Jardins Històrics (art.16.2. RD111/86).

1.1.10. Incoar l'expedient per a deixar sense efecte la declaració de Bé d'Interés Cultural; acordar la procedència de deixar sense efecte la declaració i instar-ho al Govern (art.17.1., 19.1. i 2. RD111/86).

1.1.11. Autoritzar obres que per força major haguessen de realitzar-se amb caràcter inajornable a zones afectades per la incoació d'expedient de declaració d'interés cultural respecte d'un bé immoble (art.16.1. LIPHE).

1.1.12. Autoritzar expressament obres exteriors o interiors que afecten directament a Monuments i Jardins Històrics declarats d'interés cultural, així com a les seues parts integrants o dependències (art.19.1.i 2. LIPHE).

1.1.13. Autoritzar expressament la col·locació a façanes o cobertes de Monuments, o als Jardins Històrics declarats d'interés cultural, de qualsevol classe de rètol, senyal o símbol, així com la realització d'obres als voltants afectats per la declaració (art.19.1.i 2. LIPHE).

1.1.14. Informar sobre els Plans Especials de Protecció de les àrees afectades per la declaració d'un Conjunt Històric, Lloc Històric o Zona Arqueològica (art.20.1. LIPHE).

1.1.15. Ordenar la reconstrucció o la demolició de les obres realitzades a l'empar de llicències contràries al que estableixen els Plans Especials de Protecció d'àrees afectades per la declaració de Conjunt Històric, Lloc Històric o Zona Arqueològica a càrrec de l'organisme que atorgués la llicència en qüestió (art.20.4. LIPHE).

1.1.16. Autoritzar qualsevol obra o remoció de terreny que es projecte realitzar a un Lloc Històric o Zona Arqueològica declarats Béns d'Interés Cultural, per a la seua protecció. Així com ordenar abans, la realització de prospeccions i, en el seu cas, excavacions arqueològiques (art.22.1. LIPHE).

1.1.17. Ordenar la reconstrucció o demolició d'obres il·legals (art.23.2. LIPHE).

1.1.18. Intervenir com a interessat a l'expedient de ruïna d'algun bé immoble afectat per la declaració de Bé d'Interés Cultural (art.24.1. LIPHE).

1.1.19. Autoritzar la demolició d'immobles, essent ferma la declaració de ruïna (art.24.2. LIPHE).

1.1.20. Ordenar la suspensió d'obres de demolició total o parcial o de canvi d'ús dels béns immobles integrants del Patrimoni Històric Espanyol no declarats d'interés cultural (art.25. LIPHE).

1.1.21. Col·laborar amb l'Estat en la confecció de l'Inventari General de Béns Mobles del Patrimoni Històric Espanyol no declarats d'interés cultural que tinguen singular rellevància, inspeccionar la seua conservació (arts.26. i següents LIPHE) i proposar la inclusió o exclusió de béns mobles a l'Inventari General (arts.30.2.i 32.2. RD111/86).

1.1.22. Ordenar, previ requeriment, l'execució subsidiària de les actuacions exigides per a la conservació, manteniment i custòdia dels béns integrants del Patrimoni Històric Espanyol quan no ho facen els seus propietaris o els titulars de drets reals sobre aqueixos béns, podent concedir una ajuda amb caràcter de bestreta reintegrable (art.36.3. LIPHE).

1.1.23. Expropiar Béns declarats d'Interés Cultural per incompliment de les obligacions de conservació, manteniment i custòdia (art.36.4. LIPHE).

1.1.24. Realitzar directament les obres necessàries si ho requereix la més eficaç conservació dels béns. Excepcionalment, ordenar el dipòsit dels béns mobles en centres de caràcter públic en tant no desapareguen les causes que originaren l'esmentada necessitat (art.36.3. LIPHE.).

1.1.25. Impedir un enderrocament i suspendre qualsevol classe d'obra o intervenció en un Bé declarat d'Interés Cultural. Podent-ho fer també, encara no havent-se produït aqueixa declaració, quan aprecie la concurrència d'algun dels valors esmentats a l'article 1 de la Llei (art.37.1.i 2. LIPHE).

1.1.26. Expropiar béns afectats per una declaració d'interés cultural en cas de perill de destrucció o deteriorament, o d'un ús incompatible amb els seus valors, així com aquells béns immobles que impedisquen o pertorben la contemplació de béns afectats per la declaració d'interés cultural o donen lloc a riscos per als mateixos (37.3. LIPHE).

1.1.27. Exercici del dret de tempteig i retracte als casos de transmissió del domini de Béns declarats d'Interés Cultural o inclosos a l'Inventari General de Béns Mobles no declarats d'interés cultural i que tinguen singular rellevància (art.38. LIPHE).

1.1.28. Procurar per tots els mitjans de la tècnica la conservació, consolidació i millora dels Béns declarats d'Interés Cultural, així com els inclosos a l'Inventari de Béns Mobles assenyalat al punt 27 (art.39.1. LIPHE).

1.1.29. Autoritzar expressament qualsevol tractament dels Béns declarats d'Interés Cultural (art.39.1. *in fine* LIPHE).

1.1.30. Autoritzar expressament tota excavació o prospecció arqueològica (art.42.1. LIPHE).

1.1.31. Comprovar que tots els treballs de les excavacions o prospeccions arqueològiques estiguen plantejats i desenrotllats d'acord amb un programa detallat i coherent, que continga els requisits referents a la conveniència, professionalitat i interés científic (art.42.1. *in fine* LIPHE).

1.1.32. Determinar el centre o museu on els beneficiaris de les autoritzacions per a realitzar excavacions o prospeccions arqueològiques hauran de lliurar els objectes obtinguts (art.42.2. LIPHE).

1.1.33. Ordenar l'execució d'excavacions o prospeccions arqueològiques a qualsevol terreny públic o privat on es presumeix l'existència de jaciments o restes arqueològiques, paleontològiques o de components geològics relacionats amb elles (art.43. LIPHE).

1.1.34. Determinar els museus o centres on deuran dipositar-se els objectes arqueològics adquirits per l'Administració Autonòmica (art.45. LIPHE).

1.1.35. Adoptar les mesures escaients per a l'estudi i documentació científica dels coneixements i béns amb valor etnogràfic que s'hi troben en previsible perill de desaparició (art.46.3. LIPHE).

1.1.36. Col·laborar amb l'Administració de l'Estat en la confecció del Cens dels béns integrants del Patrimoni Documental i el Catàleg col·lectiu dels béns integrants del Patrimoni Bibliogràfic (art.51.1. LIPHE).

1.1.37. Demanar als titulars de drets sobre béns integrants del Patrimoni Documental i Bibliogràfic el seu examen, així com les informacions pertinents per a la seua inclusió al Cens i Catàleg esmentats al punt 36 (art.51.2. LIPHE).

1.1.38. Adoptar les mesures d'execució oportunes per a que els posseïdors de béns del Patrimoni Documental i Bibliogràfic acompleixen la seua obligació de conservar-los, protegir-los, destinar-los a un ús que no impedisca la seua conservació i mantenir-los en llocs adequats (art.52.2. LIPHE).

1.1.39. Ordenar el trasllat a un arxiu públic de documents de qualsevol època generats, conservats o reunits en l'exercici de la seua funció per qualsevol organisme o entitat pública així com per persones privades físiques o jurídiques gestores de serveis públics del País Valencià en allò relacionat amb la gestió d'aqueixos serveis, retinguts indegudament per persones o institucions privades (art.54.2. LIPHE).

1.1.40. Autoritzar l'exclusió o eliminació de béns del Patrimoni Documental o Bibliogràfic de titularitat pública, i els de titularitat privada a proposta dels seus propietaris o posseïdors (art.55. LIPHE).

1.1.41. Vetllar per l'elaboració i actualització dels catàlegs, censos i fitxers dels fondos d'arxius, biblioteques i museus (art.60.3. LIPHE).

1.1.42. Ser consultada per l'Administració de l'Estat quan aquesta vulga crear arxius, biblioteques i museus (art.61.1. LIPHE).

1.1.43. Imposar de multes per infraccions administratives previstes a la Llei del Patrimoni Històric Espanyol (art.78. LIPHE).

1.2. Ajuntaments

1.2.1. Cooperar amb els organismes competents per a l'execució de la Llei del Patrimoni Històric en la conservació i custòdia del Patrimoni Històric Espanyol comprés al seu terme municipal (art.7. LIPHE).

1.2.2. Adoptar les mesures escaients per a evitar el deteriorament, pèrdua o destrucció del Patrimoni Històric Espanyol que es trobe al seu terme municipal (art.7. LIPHE).

1.2.3. Notificar a l'Administració competent qualsevol amenaça, dany o pertorbació de la seua funció social que sofresquen els béns del Patrimoni Històric Espanyol que es troben al seu terme municipal (art.7. LIPHE).

1.2.4. Ser escoltats en els expedients per a declarar Béns Immobles d'Interés Cultural (art.9.2. LIPHE).

1.2.5. Suspendre les llicències municipals de parcel·lació, edificació o enderrocament, així com els efectes de les ja atorgades, a les zones afectades per la incoació d'un expedient de declaració d'interés cultural respecte d'un bé immoble (art.16. LIPHE).

1.2.6. Redactar un Pla Especial de Protecció, o un altre instrument de planejament dels previstos a la legislació urbanística, de l'àrea afectada per la declaració d'un Conjunt Històric, Lloc Històric o Zona Arqueològica com a Bé d'Interés Cultural (art.20. LIPHE).

1.2.7. Autoritzar, una vegada aprovat definitivament el Pla Especial de Protecció esmentat (1.2.6.), les obres que desenrotllen el planejament aprovat, i que afecten únicament a immobles que no siguin Monuments ni Jardins Històrics, ni es troben als seus voltants (art.20.4. LIPHE).

1.2.8. No atorgar llicències per a la realització d'obres, que d'acord amb la Llei del Patrimoni Històric Espanyol requeresquen autorització administrativa, fins que aquesta no haja estat concedida (art.23.1. LIPHE).

1.2.9. Ordenar la reconstrucció o enderrocament, a càrrec del responsable de la infracció, d'aquelles obres il·legals d'acord amb l'esmentat (1.2.8.) (art.23.2. LIPHE).

1.2.10. Expropiar béns afectats per una declaració d'interés cultural quan es troben en perill de destrucció o deteriorament, o quan el seu ús siga incompatible amb els seus valors (art.37.3. LIPHE).

1.2.11. Expropiar béns immobles que impedisquen o pertorben la contemplació dels béns afectats per la declaració d'interés cultural o donen lloc a riscos per als mateixos (art.37.3. *in fine* LIPHE).

1.2.12. Sol·licitar autorització prèvia a l'Administració competent per a realitzar obres interiors o exteriors que afecten directament a monuments declarats d'interés cultural o a qualsevol de les seues parts o pertinences, així com per a instal·lar a façanes o cobertes qualsevol classe de rètol, senyal o símbol, i també per a realitzar obres als voltants afectats per la declaració (art.19.1. LIPHE).

1.2.13. Sotmetre a resolució favorable prèvia, l'atorgament de llicències o l'execució de les atorgades abans d'incoar-se l'expedient declaratiu de Conjunt Històric, Lloc Històric o Zona Arqueològica (art.20.3. LIPHE).

1.2.14. Autoritzar, una vegada aprovats definitivament els Plans Especials de Protecció, aquelles obres que desenrotllen el planejament aprovat i que afecten únicament a immobles que no siguen Monuments, ni Jardins Històrics ni estiguen al seus voltants, donant compte a l'Administració competent de les autoritzacions o llicències concedides en el termini màxim de deu dies des del seu atorgament (art.20.4. LIPHE).

1.2.15. Sotmetre a autorització prèvia qualsevol obra o remoció de terreny que es projecte realitzar a un Lloc Històric o a una zona Arqueològica declarada Bé d'Interés Cultural (art.22. LIPHE).

1.2.16. Sotmetre a autorització de l'Administració competent l'execució d'excavacions o prospeccions arqueològiques a qualsevol terreny públic o privat on es presumisca l'existència de restes o jaciments arqueològics, paleontològics o de components geològics relacionats amb ells (art.43. LIPHE).

1.2.17. Notificar la col·locació de publicitat comercial i de qualsevol classe de cables, antenes i conduccions aparents als Jardins Històrics i Zones Arqueològiques, i a les façanes i cobertes dels monuments declarats d'interés cultural, així com la realització de construccions que alteren el seu caràcter o pertorben la contemplació dels immobles que siguen Monuments o Jardins Històrics declarats d'interés cultural (arts.19.3. i 22.2. LIPHE).

1.2.18. Notificar a l'Administració competent la incoació de qualsevol expedient de ruïna sobre béns immobles afectats per un expedient de declaració de Bé d'Interés Cultural (art.24.1. LIPHE).

1.2.19. Notificar a l'Administració competent sobre la procedència de l'aprovació inicial d'un pla especial o d'altres mesures de protecció previstes a la legislació urbanística, en el termini de sis mesos comptadors a partir de l'ordre de suspensió de les obres de demolició total o parcial, o de canvi d'ús dels immobles integrants del Patrimoni Històric Espanyol no declarats d'interés cultural (art.25. LIPHE).

1.2.20. Sotmetre a autorització prèvia qualsevol canvi d'ús de Béns declarats d'Interés Cultural i dels béns mobles inclosos a l'Inventari General (art.36.2. LIPHE).

1.2.21. Instar del Registre General de Béns d'Interés Cultural l'expedició de títols oficials (art.23.1.RD 111/86).

2. MODEL D'ESCRIT PER A LA SOL·LICITUD DE DECLARACIÓ DE BÉ D'INTERÉS CULTURAL (BIC)

AL SENYOR CAP DEL SERVEI DEL PATRIMONI ARQUITECTÒNIC DE LA CONSELLERIA DE CULTURA, EDUCACIÓ I CIÈNCIA DE LA GENERALITAT VALENCIANA

En/Na

amb DNI número, domicili a

i telèfon en qualitat de

Exposa que d'acord amb la normativa vigent en matèria de PATRIMONI HISTÒRIC reflectida en el BOE nº 155, de 29 de juny del 1985 (Llei de 25 de juny del 1985, nº 13/85); el BOE nº 24, de 28 de gener del 1986 (Reial Decret de 10 de gener del 1986, nº 111/86); el BOCPV nº 63, d'1 de febrer del 1982 (Decret de 18 de desembre del 1981); el BOE de 12 de desembre del 1983 (Reial Decret de 13 d'octubre del 1983, nº 3066/83); el DOGV nº 195, de 13 d'octubre del 1984 (Reial Decret de 18 de juliol del 1984, nº 1720/84); el DOGV nº 201, de 8 de novembre del 1984 (Decrets de 5 de novembre del 1984, nº 25/84 i nº 26/84); i el DOGV de 23 de juny del 1989 (Decret de 12 de juny del 1989, nº 87/89),

SOL·LICITA l'inici de l'expedient de DECLARACIÓ DE BÉ D'INTERÉS CULTURAL (d'acord amb l'annex 1 a) i 1 b) del BOE nº 24, de 28 de gener del 1986), del següent immoble:

I. DADES SOBRE EL BÉ OBJECTE DE LA DECLARACIÓ

1. Denominació

a) Principal

b) Accessòria

2. Descripció

a) Immoble objecte de la declaració

b) Parts integrants, pertinences i accessoris

c) Delimitació de l'entorn afectat (sols en cas de béns arquitectònics)

d) Béns mobles que comprén (que siguen part essencial de la seua història)

e) Altres dades

3. Dades històriques i artístiques

a) Època

b) Autor

c) Estil

d) Altres dades

4. Bibliografia

5. Estat de conservació

a) Condició

b) Parts que hi manquen

c) Restauracions realitzades

d) Altres

6. Ús (cas de bé arquitectònic)

a) Anterior

b) Actual

c) Que se'n podria donar

7. Localització

a) Municipi

b) Situació al municipi (dades cadastrals, registrals, partida)

8. Observacions

II. SITUACIÓ JURÍDICA

1. Titular del Bé

a) Nom i cognoms/raó social/institució

b) Domicili

2. Usuaris

3. Fonaments jurídics (legislació vigent aplicable)

III. DOCUMENTS GRÀFICS (plànols, fotografies, escriptures)

IV. MOTIUS QUE FONAMENTEN LA DECLARACIÓ DE BIC (importància del bé per a la comunitat on s'hi troba)

V. ALTRA DOCUMENTACIÓ

Esperant tot siga del seu interès, i quedant a l'espera de les seues notícies al respecte, aprofite l'avinentsa per a saludar-lo cordialment.

Data i signatura.

3. SUBVENCIONS PÚBLIQUES AL PATRIMONI

3.1. Introducció. Ordre de 29 de març del 1996 de la Conselleria de Cultura

Entre les diverses subvencions públiques al patrimoni, pel seu caràcter recent i per la importància d'aquest tipus d'ajuda, volem destacar l'ordre del 29 de març del 1996 de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, mitjançant la qual es convocà un concurs públic per a la concessió de subvencions per al cofinançament de xicotetes restauracions i conservació del patrimoni artístic immoble. L'ordre va ser publicada al Diari Oficial de la Generalitat Valenciana de 24 d'abril del 1996, número 2734/96.

Els beneficiaris de l'ordre eren els ajuntaments i altres corporacions locals, a més d'institucions privades sense ànim de guany del País Valencià.

Juntament amb la sol·licitud calia aportar:

—un projecte tècnic o memòria valorada de les obres que es pretenien realitzar;

—declaració jurada de la plena disponibilitat dels terrenys i de l'immoble;

—compromís de cofinançament de l'obra a realitzar, adoptat per l'òrgan competent de la corporació local o entitat sense intenció de guany.

3.2. Criteris de prioritat per a la concessió de les subvencions a l'ordre de 29 de març del 1996 de la Conselleria de Cultura

L'ordre establia els següents criteris de prioritat per a la concessió de subvencions:

—que les intervencions afectaren immobles declarats o amb expedient incoat per a la seua declaració com a Bé d'Interés Cultural i, també, aquells inclosos en catàlegs d'acord amb la normativa urbanística i els que a parer de la comissió d'avaluació urbanística tingueren els valors necessaris per a salvaguardar-los;

—intervencions i actuacions urgents de consolidació i conservació d'elements molt deteriorats i de difícil conservació per mitjans habituals;

—major grau de cofinançament.

3.3. D'altres subvencions al patrimoni

Entre d'altres destaquem les previstes a l'ordre de 26 de febrer del 1997 de la Conselleria d'Ocupació, Indústria i Comerç establint la convocatòria d'ajudes per a l'execució d'un programa pilot relatiu a la rehabilitació de pedreres i buits miners abandonats; i l'ordre de 27 de febrer del 1997 de la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports, fixant els criteris per a l'atorgament d'ajudes a àrees de rehabilitació i actuacions públiques, ordre que té per objecte establir el procediment i el règim aplicables a la declaració d'àrea de rehabilitació en zones degradades, entre elles els nuclis històrics.

4. NECESSITAT D'UNA PROTECCIÓ ESPECÍFICA PER AL PATRIMONI RURAL VALENCIÀ (LLEI DEL PATRIMONI VALENCIÀ)

4.1. Necessitat d'una protecció específica per al Patrimoni Valencià

El ric, divers i específic Patrimoni Valencià demanda des fa molt de temps una protecció urgent i alhora efectiva, que garantisca per una banda la digna pervivència de tots els béns que l'integren, i per una altra banda la seua transmissió als valencians del futur en les millors condicions possibles. L'esperada i debatuda Llei del Patrimoni Valencià deuria de ser, al nostre parer, l'instrument d'articulació de tot un seguit de mesures adreçades a la recuperació integral del Patrimoni Valencià.

4.2. Llei del Patrimoni Valencià

L'11 de febrer del 1997 el Consell analitzà el projecte de Llei del Patrimoni Cultural presentat per la Consellera de Cultura, Na Marcela Miró. Aquest projecte ha estat qualificat de "continuista" en relació amb els esborranys elaborats per anteriors Consells.

D'aquest projecte, integrat per set títols, 104 articles, tres disposicions addicionals, cinc disposicions transitòries, una derogatòria i tres finals, podem apuntar, entre d'altres els següents aspectes:

—que disposa amb caràcter prioritari la necessitat de crear un inventari general adscrit a la Conselleria de Cultura que serà l'eix del sistema de protecció dels béns;

—que inclou l'existència de tres nivells de protecció, a saber:

Primer. Béns declarats d'Interés Cultural (BIC).

Segon. Béns no declarats BIC però que s'hi troben inventariats.

Tercer. Béns no inventariats.

—que contempla la possibilitat de cedir béns del patrimoni a particulars sota determinades condicions, com ara que puguen ser visitats, o la del seu manteniment;

—que atorga majors competències a la Generalitat Valenciana en perjudici dels Ajuntaments;

—que s'ha volgut crear una llei menys intervencionista pel que fa a l'Administració;

—que estableix un mecanisme de declaració "automàtica" d'alguns edificis o béns com a Béns d'Interés Cultural;

—que el projecte preveu la previsió d'accés preferent a crèdits blans per a rehabilitar béns integrats al Patrimoni Cultural Valencià;

—que dedica un apartat a la col·laboració amb l'Església Catòlica.

5. ENUMERACIÓ DELS BÉNS IMMOBLES DECLARATS BÉ D'INTERÉS CULTURAL (BIC) A L'HORTA NORD, I DELS QUALS SE N'HA SOL·LICITAT LA DECLARACIÓ

5.1. Béns d'Interés Cultural a l'Horta Nord (Abans Monuments Històric-Artístics)

5.1.1. El Monestir de Santa Maria del Puig (BOE de 19 d'agost del 1969).

5.1.2. La Torre àrab i Coves de Paterna (BOE de 9 de setembre del 1971).

5.1.3. El Palau dels Comtes de Villapaterna de Paterna (BOE de 17 d'agost del 1976).

5.1.4. La Torreta de Boïl o de Sardanyola de Godella (BOE de 13 de juliol del 1979).

5.1.5. L'Ermida dels Peixets d'Alboraia (BOE de 23 d'octubre del 1979).

5.1.6. L'Alqueria Julià de València (BOE de 26 de gener del 1981).

5.1.7. El Xalet de Vicent Blasco Ibáñez de València (BOE de 7 de febrer del 1981).

5.1.8. La Cartoixa d'Ara Christi del Puig (BOE de 27 d'agost del 1981).

5.1.9. El Monestir de Sant Miquel dels Reis de València (BOE de 29 d'agost del 1981).

5.1.10. El Pont del Moro d'Alboraia (BOE de 6 d'octubre del 1981).

5.1.11. Les Sitges de Burjassot (BOE de 9 de juny del 1982).

5.2. Béns dels quals se n'ha sol·licitat la Declaració de Bé d'Interés Cultural

- 5.2.1. L'Alqueria del Moro de Benicalap.
- 5.2.2. L'Alqueria de la Sirena de Benifaraig.
- 5.2.3. El Molí dels Frares de Campanar.
- 5.2.4. L'Alqueria del Pi de les Cases de Bàrcena.
- 5.2.5. El Palauet de Nolla de Meliana.

6. EDIFICIS MANCATS D'UNA PROTECCIÓ IMMEDIATA A L'HORTA NORD

6.1. Petit Inventari (aquesta relació és orientativa)

- 6.1.1. L'Alqueria del Magistre d'Alboraia.
- 6.1.2. Barraques a l'Horta d'Alboraia i d'Almàssera.
- 6.1.3. Els Rajolars d'Alfara.
- 6.1.4. Antic Monestir de Sant Dídac d'Alcalà d'Alfara.
- 6.1.5. L'Alqueria del Pi de Borbotó.
- 6.1.6. El Pouet de Campanar.
- 6.1.7. Creus de terme de Foios, Almàssera, Meliana.
- 6.1.8. Antic Monestir de Sant Onofre de Museros.
- 6.1.9. Alqueries del Barri d'Orriols.
- 6.1.10. L'Alqueria Fonda de Poble Nou.
- 6.1.11. L'Alqueria de Burgos de Teuladella.

7. BIBLIOGRAFIA

- ÁLVAREZ, José Luis. *Sociedad, Estado y Patrimonio Cultural*, Madrid: Espasa Calpe, 1992-1, pp. 87-93.
- BENÍTEZ DE LUGO Y GUILLÉN, Félix. *El Patrimonio Cultural Español*, s. l.: Comares, 1995-2, pp. 125-130.